

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Mateřská škola Pražačka, Praha 3,
Za Žižkovskou vozovnou 17/1700**

Za Žižkovskou vozovnou 17/1700, 130 00 Praha 3

Identifikátor školy: 600 036 031

Termín konání inspekce: 9. a 10. února 2004

Čj.:	01 0058/04-1005
Signatura:	ka3ax114

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Předškolní zařízení, které zřizuje Městská část Praha 3, Havlíčkovo náměstí 9/700, 130 85 Praha 3, sdružuje mateřskou školu s kapacitou 115 dětí a školní jídelnu s kapacitou 115 jídel. Zařízení je příspěvkovou organizací. Výjimka ze stanoveného počtu dětí byla v souladu s vyhláškou v dohodě se zřizovatelem uzavřena na 100 dětí. V současné době je zapsáno 80 dětí ve čtyřech třídách. Jedna třída je věkově smíšená, v ostatních jsou děti rozděleny podle věku. Tři třídy jsou celodenní, čtvrtá má pouze polodenní provoz. Celkem sedm dětí má odklad povinné školní docházky.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Pedagogický kolektiv tvoří sedm učitelek včetně ředitelky školy. Všechny splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti a pracují na plný úvazek. Kolektiv je stabilizovaný a zkušený.

Organizace chodu školy je upravena organizačním a provozním řádem. Povinnosti všech členů kolektivu jsou jasně vymezené. Ředitelka školy deleguje některé dílčí úkoly na zástupkyni. Jedná se o evidenci služeb a odpracovaných hodin, kontrolu placení školného a péči o inventář. Všechny ostatní pravomoci si ponechala. K přenosu informací využívá především každodenní osobní kontakt se všemi podřízenými. Pedagogické porady se konají čtyřikrát ročně a slouží převážně k řešení organizačních, popřípadě koncepčních problémů, méně už k diskusi nad vzdělávacími či metodickými otázkami. Předložený systém služeb vykazoval drobné nedostatky, ale ředitelka akceptovala výhrady a rozpis přepracovala, takže nyní je v souladu s předpisy.

Při vedení zaměstnanců preferuje ředitelka vytváření příznivého pracovního ovzduší a motivaci podřízených k obětavé práci. V tomto směru je úspěšná, protože kolektiv je dlouhodobě neměnný a ochotný podílet se na časově náročných akcích (školy v přírodě, zajímavé akce pro děti i rodiče). Hospitační činnosti věnuje ředitelka dost času a zjištění eviduje funkčním způsobem – s vyznačením závěrů pro další práci. S výsledky však dále nepracuje ani je nezobecňuje, ačkoliv se jednotlivá zjištění opakují nebo se sobě vzájemně podobají. Zatím učitelky nevede k sebehodnocení. V uplynulých letech vytvářela ředitelka výborné podmínky pro další vzdělávání pedagogů, kteří se zúčastňovali zajímavých a užitečných akcí i kurzů. V současné době (tento a minulý školní rok) nemá škola dost finančních prostředků na vzdělávací akce pro všechny učitelky, takže účastnit se mohly pouze tři. Obsahově se jen jedna akce týkala nejaktuálnější problematiky (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání).

Pro hodnocení zaměstnanců má ředitelka vytvořena kritéria, podle kterých postupuje. Tím ovlivňuje především aktivitu a zájem učitelek o práci. K vytvoření systému sebehodnocení zatím nepřikročila.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Mateřská škola sídlí v komplexu budov základní školy a gymnázia, postaveném v předválečném období. Původních šest tříd bylo postupně redukováno na současné čtyři, uvolněné prostory učeben jsou využívány jako tělocvična a kancelář. Všechny třídy včetně přístupových chodeb a schodiště působí komfortně a prostorně. Přilehlé místnosti slouží k ukládání lehátek, jako metodické kabinety, sklad a keramická dílna. Kromě sborovny pro učitelky a zázemí pro provozní zaměstnance je k dispozici volná místnost pro zájmové aktivity dětí, např. výuku angličtiny nebo hru na flétnu. Zrekonstruovaná umývárna a WC dětí je optimálně řešena po stránce estetiky i funkčnosti. Každá třída má svou šatnu s úložnou skříňkou pro každé dítě. Tělocvična je bohatě vybavena sportovním náradím a náčiním, je zde umístěn jeden ze dvou klavírů, takže prostředí poskytuje dětem velmi dobré možnosti k všestrannému pohybu. Nábytek ve třídách je moderní a účelný, vyhovuje požadavkům na zdravý vývoj dětí. V přízemí mateřské školy je bezprostředně u školní kuchyně jídelna, kam děti docházejí na svačiny i oběd. Zahrada mateřské školy je také prostorná, vybavená třemi pískovišti, průlezkami a houpačkami. Vzrostlé stromy a úprava trávníků vyhovují požadavkům pro pobyt dětí po celý rok.

Všechny třídy mateřské školy mají funkční úložný nábytek, který dovoluje dětem svobodnou volbu hraček. Pro tvořivou hru dětí jsou vybudovány hrací koutky, některé z nich tvoří nápadité víceúrovňové dřevěné stavby. Nabídka hraček i pomůcek je bohatá, jsou zde zastoupeny klasické, ale i moderní typy, které ředitelka průběžně dokupuje (kvalitní soubory dřevěných pomůcek a společenských her). Některé hračky doplňují rodiče dětí formou sponzorských darů. Knihovna je velmi dobře vybavena dětskou i odbornou literaturou. V každé třídě je pianino, televizní přijímač a video. Audiovizuální technika je v souladu s potřebami dětí. Pro výtvarnou práci s keramickou hlinou škola zakoupila pec. Chodby i třídy jsou vkusně vyzdobeny moderními dekoracemi a kromě toho i originálními dětskými pracemi.

Ředitelka promyšleně a plánovitě využívá nadprůměrných možností vybavování mateřské školy. Své cíle realizuje ve spolupráci s učitelkami. Součástí jejího kontrolního systému je i hodnocení využívání materiálních zdrojů.

Úroveň materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce je vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola nemá v letošním roce zpracován vlastní vzdělávací program. Pedagogický tým se rozhodl pracovat podle metodického materiálu „Barevné kamínky“, cílem je prověřit jeho využití pro danou skupinu dětí. Konceptním zaměřením mateřské školy je všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Zkušební program s názvem „Hrajeme si od jara do zimy“ obsahuje

deset témat a ke každému z nich jsou přiřazena čtyři podtémata, která učitelky rozpracovávají v týdenním horizontu podle metodických listů. V materiálu je zakomponováno pět interakčních oblastí shodných s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Veškerá povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech. Zjištěné nedostatky se týkaly neúplné dokumentace o dětech a ne zcela průkazně vedené dokumentace o průběhu vzdělávání (ve dvou třídách).

Vedení povinné dokumentace nezachycuje zcela průkazně průběh vzdělávání.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu probíhá formou hodnocení uplynulého školního roku. Učitelky nejprve písemně hodnotí práci ve své třídě a na základě těchto podkladů potom ředitelka sestavuje celkové hodnocení pro výroční zprávu i pro další plány. Tento systém však nezohledňuje zvolené cíle.

Systém kontroly naplňování vzdělávacího programu je zatím málo účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce vychází z režimu dne. V něm je pevně stanoveno střídání dětí v jídelně (vždy dvě a dvě skupiny stolují současně). Přechody dětí a nutnost dodržet časový limit poněkud negativně ovlivňují průběh denních činností, protože učitelky nemohou vždy zcela respektovat přání dětí pokračovat ve hře apod. Podíl spontánních a řízených činností tím není zcela vyrovnaný, na mírné převaze řízených činností se podílí i zařazení dvou zájmových aktivit do dopoledních, respektive poledních hodin. Pitný režim je zajištěn.

Pro rodiče je vytvořen funkční a přehledný informační servis ve vestibulu školy. Další informace o konkrétní práci tříd jsou v dětských šatnách. Do kontaktu s učitelkami přicházejí rodiče při předávání dětí a při osvětových i společenských akcích (slavnosti, přednášky), které pro ně vedení mateřské školy pořádá.

Organizace výchovně-vzdělávací práce převážně odpovídá specifickým cílům předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Během inspekce byly provedeny hospitace ve všech třídách u všech učitelek. Odborná a pedagogická způsobilost měla na kvalitu vzdělávací práce příznivý dopad.

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnosti byly ve všech třídách vhodné podmínky dané sympatizujícím prostředím a podnětností nabídky hraček. Učitelky sledovaly pozorně hry dětí a snažily se jim v případě potřeby pomoci radou. Do her v roli partnera vstupovaly zřídka. Herní činnosti většinou vhodně navazovaly na zvolené téma týdne. Děti měly možnost volit výtvarné a pracovní činnosti, které je zjevně uspokojovaly (výsledky prací dětí vhodně dekorovaly prostředí). Konstruktivní a námětové hry měly ve třídách různou úroveň, promyšleně a smysluplně se projevovaly zvláště ve střední věkové skupině, kde učitelka volila účinné moderní metody a formy práce. V některých třídách děti neměly možnost si své stavby v prostoru ponechat, protože by neměly dost místa k rannímu cvičení. Naopak pozitivem byla možnost spontánního pohybu po celou dobu her, organizace dětem z hlediska psychohygieny vyhovovala. Ve všech třídách učitelky dovedly podněcovat děti k vyjadřování i k vzájemné spolupráci. Motivace her vycházela ze zážitků dětí, pochvaly učitelek a možností uplatnit

vlastní fantazii a tvořivost. Adresné hodnocení dětí bylo méně časté, avšak svá pozorování v oblasti úrovně dosažených dětských kompetencí zaznamenávají učitelky ve svých plánech i v pedagogické diagnostice. Samostatnost dětí se rozvíjela důsledným přístupem učitelek při uklidu hraček. Nedostatkem spontánních činností v některých třídách byl jejich menší časový prostor, takže později přicházející děti neměly ke hře dostatek příležitosti.

Spontánní činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Většina řízených činností navazovala svou tematikou na téma týdne, které ale nebylo ve všech třídách stejné. To, které se týkalo dopravy a dopravních prostředků, bylo pro děti vhodnější a přitažlivější, protože při práci s ním mohly učitelky více využít přirozených dětských zkušeností. Druhé téma (časové pojmy během dne i celého roku) bylo více abstraktní a tudíž pro děti méně lákavé. Učitelky se snažily děti hodnotit, a to v průběhu činností i po nich, ne vždy ale bylo jejich hodnocení dostatečně adresné.

Při přípravě řízených činností vycházejí učitelky z třídních vzdělávacích plánů, které vytvořily na základě materiálu „Barevné kamínky“. Formy, které zvolily, byly většinou frontální, ale i skupinové. Umožnily dětem aktivně se účastnit a získávat dovednosti tříděním předmětů, hraček či obrázků, nasloucháním vyprávění učitelky nebo pomocí didaktických her. Děti dostaly také ve většině případů dost příležitostí k verbálnímu projevu, zejména k odpovědím na učitelkami kladené otázky, popřípadě hrát se slovy. Formulace otázek, kterými učitelky děti podněcovaly, nebyla vždy dostatečně promyšlená a podnětná, někdy vedla jen k jednoduchým odpovědím. Výrazně efektivní byla činnost, při které učitelka děti motivovala zážitkem z vlastního dětství a zajímavými předměty, které mohly děti prozkoumat a které zároveň obohatily rozhovor o nové skutečnosti a pojmy (jízdni řád, klobouk, fotoaparát). Při ostatních činnostech využily učitelky řízený rozhovor, manipulaci s drobnými předměty, třídění dle pokynů a kreslení. Přitom se však nevyhnuly různým metodickým chybám: špatný odhad dětských znalostí či schopností, společný úkol pro rozdílné věkové skupiny bez diferenciací, malá vazba na skutečné dětské zážitky, zbytečný důraz na vytváření abstraktních znalostí. Tím docházelo k tomu, že zájem dětí poněkud upadal a činnosti neměly dostatečný efekt. Přístup učitelek však byl ve všech případech velice vstřícný a přátelský.

Některé pohybové aktivity probíhaly v tělocvičně, jiné ve třídách, kde jsou horší prostorové podmínky. Učitelky přizpůsobily formy cvičení věku dětí. Pro mladší děti volily více motivace, u starších dětí správně dbaly na upevňování rytmu (za pomoci klavírního či pěveckého doprovodu). Použití náčiní a zařazení hudebně pohybových her zvýšilo fyziologický účinek i radost dětí z pohybu.

Řízené činnosti mají dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti mají velmi dobré zdvořilostní návyky i komunikační, řečové a jazykové dovednosti. Během inspekce projevily rovněž schopnosti spolupracovat při hře i při jiných činnostech. Úroveň myšlenkových operací a poznatků o životním prostředí byla u nejstarších dětí nadprůměrná, u ostatních dobrá. Pohybové dovednosti včetně jemné motoriky u většiny dětí odpovídaly věku. Rozvoj představivosti, fantazie a výtvarné tvořivosti učitelky výrazně podporují, úroveň je nadprůměrná. Poněkud nižší jsou dovednosti dětí v oblasti sebeobsluhy při stolování, což je ovlivněno jejich malým podílem na přípravě (v jídelně přicházejí ke kompletně prostřeným stolům).

Celková úroveň průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

Nad rámec základního programu nabízí mateřská škola dětem další aktivity: kroužek hry na flétnu a výuku angličtiny vedou lektoři, plavání probíhá v sousedním plaveckém areálu Pražačka. Zajímavé jsou rovněž společné akce pro celé rodiny, nocování v mateřské škole (pro děti) a ozdravné pobyty v přírodě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 3 ze dne 4. prosince 1996 s dodatkem ze dne 29. března 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MHMP s č.j. SKU 05/2758/2001 s účinností od 1. dubna 2001
3. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a počtu dětí ze dne 11. června 2003
4. Doklady o vzdělání všech pedagogů mateřské školy ve školním roce 2003/2004
5. Přehledy docházky dětí – školní rok 2003/2004
6. Přehledy výchovné práce – školní rok 2003/2004
7. Evidenční listy dětí – školní rok 2003/2004
8. Záписы z pedagogických porad - školní rok 2002/2003 a 2003/2004
9. Rozpis služeb pedagogů pro školní rok 2003/2004
10. Organizační řád, provozní řád a vnitřní řád - školní rok 2003/2004
11. Řád mateřské školy (pro rodiče) - školní rok 2003/2004
12. Hospitační záznamy ředitelky školy - školní rok 2002/2003 a 2003/2004
13. Roční plán práce – školní rok 2003/2004
14. Hodnocení školního roku 2002/2003
15. Třídní tematické plány - školní rok 2003/2004
16. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2002/2003
17. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů – za posledních pět let

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Kolektiv učitelek je odborně zdatný, zkušený a obětavý. Ředitelka vytváří příznivé pracovní klima, méně pozornosti však věnuje kontrole a analýze kvality vzdělávací činnosti.

O materiálně-technické zázemí ředitelka důsledně pečuje. Prostředí školy je estetické a účelně vybavené, takže poskytuje dětem výborné podmínky pro každodenní pobyt.

Při výchovně-vzdělávací práci se učitelky snaží aplikovat moderní aktivizační postupy s oporou nových metodických materiálů. Jejich úsilí zatím není vždy stejně efektivní, zabezpečuje však dětem stimulační prostředí.
Od poslední inspekce v roce 1999 nedošlo k výrazným kvalitativním změnám.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Alice Bláhová	A. Bláhová v.r.
Členka týmu	Jindřiška Černá	J. Černá v.r.

V Praze dne 26. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 3. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ivana Staňková	Staňková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý

Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství MHMP	23. března 2004	01 0058/04-1005
Zřizovatel – M.č. Praha 3	23. března 2004	01 0058/04-1005

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.